

חוקן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyom.il

חולין דף יב.

אדם ששחט באופנים דלהלן, האם שחיטתו כשרה?

ביודעים בן שלמד / או שלא יודעים אם למד	ביודעים שלא למד	
כשרה	כשרה	בראוהו מתחילה ועד סוף
כשרה ¹	כשרה	בלא ראוהו מתחילה ועד סוף

האומר לשלוחו לשחוט או לתרום, ועשה כן השליח או שעשה אחר כן, מה הדין?

בעשה כן השליח	בעשה כן אחר	
כשר	כשר	בשחיטה
כשר	כשר ²	בתרומה

לפי ההוה אמינא מי שאבדו לו גדיו ותרנגוליו ומצאן שחוטין, מה הדין?

מצאן באשפה	מצאן בבית	
פסולים	פסולים	לר' יהודה - אין רוב מצויין אצל שחיטה כשרים
כשרים	כשרים	לר' חנינא - רוב מצויין אצל שחיטה כשרים
פסולים - ומפני שנתנבלו זרקן	כשרים	לרבי - רוב מצויין אצל שחיטה כשרים

לרב נחמן בר יצחק³, מה הדין בהני"ל?

כשלא היו באשפה	כשהיו באשפה	
כשרים	לר' יהודה: פסולים לר' חנינא: כשרים	מצאן בבית
לר' יהודה: פסולים לר' חנינא: כשרים ⁴	פסולים	מצאן בשוק

¹ אפי' שראינו ששחט סימן אחד כתיקונו, דהיינו שראינו שלא שהה ולא דרס, ולא אמרינן שאם שחט את הראשון בטוב גם השני כן, אלא צריך לראותו מתחילה ועד סוף.

² ולכן אם אמר לשלוחו צא ותרום ומצאו בעה"ב תרום ולא יודע מי תרמו - אינו תרומה, דכיון ד"אין חזקה דשליח עושה שליחותו", שמא שמע אחר שהוא רוצה לתרום והלך ותרום בשבילו, והדין ש"תרום שלא מדעת אין תרומתו תרומה".

³ והסיקה הגמ' שרבי לפירוש רב נחמן ב"י לא בא לפסוק הלכה במחלוקתם, אלא שגם הוא מפרש כרב נחמן ב"י במה נחלקו ובמה לא. והכי קאמר, נראין דברי ר' יהודה לר' חנינא באשפה שבשוק - שפסולים, שאף ר' חנינא לא נחלק על ר' יהודה רק באשפה שבבית. וכן נראין דברי ר' חנינא לר' יהודה בבית שלא באשפה - שכשרים, שאף ר' יהודה לא נחלק על ר' חנינא אלא באשפה שבשוק.

⁴ וכן כתבו תוס' (בד"ה כו) שהם חולקים בתרתי: באשפה שבבית, או בשוק שלא במקום אשפה.

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) il.daf@dafyom.co.il

חולין דף יב:

חש"ו שהיו אחרים רואין אותם, או עומדים עליהם ומצוים אותם האם מהני? [תוד"ה מאן].

לענין חליצה	לענין כתיבת גט	לענין שחיטה	
לא מהני	לא מהני	לר' נתן: מהני ¹ לרבנן: לא מהני	כשאחרים רואין אותן
לא מהני ²	מהני	מהני	כשגדול עומד על גביו

לשיטת רש"י, קטן ששחט עולה לשמה, האם הוא כוונה לשמה וכשרה, או לא?

בלא אמר כלום	אומר שעשוה כן משום שעולה צריכה צפון	
ספק דר' יוחנן ⁴	מהני ³	כשהיתה הבהמה בדרום ועשה מעשה לקחתה לצפון
לא מהני ⁵	---	כשהיתה הבהמה כבר בצפון

לשיטת תוס', שדיברו חש"ו לא מעשה ולא מוריד, מה הדין באופנים דלהלן? [תוד"ה ותיבעי].

כשרק חשבו	כשעשו מעשה	
לא מהני	מהני ⁶	באלון ורמון
לא מהני	לא מהני ⁷	פירות שהעלו על הגג
לא מהני	ספק ⁸	כששחטו עולה

¹ דס"ל דלא בעינן כוונה לשחיטה. [אמנם בגדול עומד על גבם ומכוונם לשחוט, גם רבנן לכאורה מודים, אם לא שנאמר ששחיטה דומה לחליצה הגרועה יותר מגט, שדוקא בגט מהני כי רואים שכותב שמו ושמה - ש"מ שכתב לשמה, אמנם בחליצה שאינו ניכר כל כך - לא מהני. ואם נאמר שכדין חליצה הוא דין השחיטה, לא יהני לרבנן גדול עומד על גבם].

² בחרש לא מהני משום דלאו בני קריאה נינהו, וקטן משום דאיש כתוב בפרשה. ושוטה אפי' אם גדול עומד ע"ג, לא מהני, דדוקא גבי גט מוכחא מילתא טפי שעושה לשמה וכנ"ל.

³ כאן יש תרתי לטיבותא, דגם עשה מעשה לקחת את הבהמה מהדרום לצפון, וגם אמר שעושה כן בשביל שעולה צריכה להשחט בצפון, ובזה פשוט לרש"י שהיו מעשה גמור שמהני בחש"ו.

⁴ כיון שלא אמר שעושה כן אלא רק מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו, בזה הסתפק ר' יוחנן אם מהני. ואף שמצינו שס"ל לר' יוחנן גבי כי יותן, שגם כשמחשבתו ניכרת מתוך מעשיו מהני בחש"ו כגון שהעלו פירות לגג וירד עליהם הטל והפכו החש"ו בהם, שהדין שהיו בכי יותן אף שלא אמרו שעושים בשביל שירד עליהם הטל, הוי מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו. מ"מ שמא רק לחומרא ומדרבנן אמרינן שמחשבתו ניכרת מתוך מעשיו, אבל לקולא כגון להכשיר לעולה מדאורייתא אולי לא.

⁵ מבואר במשנה שמחשבה לבד לא מהני בלא מעשה, ואם קטן ייחד קליפת אגוז כדי למדוד בה עפר - אינו כלום, וכן כאן ששחט ולא עשה מעשה שמוכיח לשחיטת עולה - לא הוי כלום.

⁶ דכיון שחקקו אפי' שלא אומרים שהם עושים זאת בשביל לעשות כלי מ"מ הוא מעשה גמור, ובזה פשוט שמהני מה שעשו להיות כלי המקבל טומאה. אבל אם רק חשבו, דהיינו שייחדו קליפת אגוז למדוד בה עפר וכדומה, לא מהני בחש"ו מידי ואין יורדים במחשבתן לקבל טומאה.

⁷ ביארו תוס' דכאן חשוב מעשה גרוע, ואפי' שיאמרו בפירוש שהם מעלים את הפירות על הגג בשביל שיודחו בטל, לא הוי בכי יותן, כיון שיש לומר שהעלום משום הכנימה.

⁸ פי', שעשו מעשה לקחתה מהדרום לצפון, בין שאמרו כן ובין שלא אמרו, נסתפק ר' יוחנן האם חשוב מחשבתו ניכרת מתוך מעשיו, או שמקום לא איתרמי להם בדרום ולכך לקחו לעולה לצפון.